

CROSIER GENERALATE

Starting Afresh from A Place of Light

BID IN DE KRACHT VAN DE HEILIGE GEEST, BEWAAR UZELF IN GODS LIEFDE

MG. Glen Lewandowski OSC

14 September 2009

Ik bid graag. Ik zeg niet dat ik er goed in ben. Ik kan me er ook niet op beroepen een expert in contemplatie te zijn. Ik wil ook niet de pretentie hebben, dat ik consistent ben. Ik zou mijn manier van bidden niet evalueren als heilig en voorbeeldig voor anderen. Maar ik bid graag. In sommige opzichten denk ik dat ik altijd graag gebeden heb. Bidden is een groot bestanddeel van mijn Kruisheren religieuze roeping, onze toegewijtheid aan God.

De organisatoren van de Jubileum viering hebben me gevraagd om dit jaar's boodschap ter gelegenheid van Kruisverheffing - voor de 2010 viering - in een artikel te wijden aan het gebed. De uitnodiging om dat te doen is aantrekkelijk en stimulerend voor me. Een privilege. Ik aarzel echter om pen op papier te zetten, ofschoon ik er zeker van ben dat ik anderen kan helpen. Ik hou er van de kans te hebben om bepaalde inzichten en levens indrukken die ik gekregen heb met anderen te delen. Dit is dankzij de manier waarop wij Kruisheren onze professie beleven en de tijd we besteed hebben aan bidden en leren wat die gebedservaring betekent. Wanneer ik deze gedachten bij elkaar zet, dan hou ik er van een meer aforistische stijl te gebruiken (iets dat ik geleerd heb van Abt Primaat Bernardo Olivera) dan een systematisch essay.

Zij wijdden zich trouw aan het gebed. De beschrijving gegeven in de Handelingen van de Apostelen (2, 42) is de beschrijving die aangehaald wordt door de eerste Reguliere Kanuniken als essentieel voor hun eigen apostolische manier van leven, de vierde "devotie" genoemd in de Handelingen, toewijding tot gebed. Het was niet juist een toegewijd zijn tot gebeden opzeggen, het was een toegewijd zijn tot gebed. Het was geen officium, geen verplichting, geen taak. Het was een geprivileerde toewijding. Ik kan me niet herinneren dat ik ooit gehouden heb van de verplichting van het bidden van het officie, maar ik bid graag.

Het hoofdstuk getiteld Gebed in de Constituties van de Kruisheren. Een van de beste commentaren die ik vond over dit hoofdstuk Drie van de Constituties is de titel van hoofdstuk Vier: "Andere aspecten van ons dagelijkse leven". "Andere" is duidelijk "andere" dan gebed. Ik vond dit uit door het verslag te lezen van het 1967 Vernieuwings Kapittel. "Andere" is naast , een gevolg van dagelijks gebed, ons bidden dag na dag. Bidden is meer centraal en fundamenteel dan de "andere" traditonele kloosterlijke observanties als beschreven in hoofdstuk Vier van de Constituties. Deze twee hoofdstukken (namelijk 3 en 4) waren bijna gescheiden gedurende het 1967 Kapittel door het invoegen van hoofdstuk Vijf (over het apostolaat) tussen deze in. Maar de oorspronkelijke schrijvers stonden er duidelijk op dat de titel "andere aspecten" verwees naar "andere (aspecten) dan het gebed", en dus de oorspronkelijke volgorde bleef. Maar zelfs dan, hoofdstuk Drie getiteld "Gebed" werd niet hoofdstuk Een in de Constituties van de Kruisheren. Hoofdstuk Een moest het allereerste doel van ons leven, gemeenschaps leven zijn, juist zoals in de Regel van St. Augustinus de twee-voudige liefde voor God en naaste duidelijk en nadrukkelijk vooraf gaat aan het volgende hoofdstuk in de Regel over het gebed. Gebed is allereerst verbonden met zowel de nadruk op het benadrukken van het gemeenschapsleven, als steuned op een leven van liefde,

als wel als op het andere aspecten van ons dagelijkse leven, als een consequentie en bijdrage tot gebed.

Bid in de kracht van de heilige Geest, bewaar uzelf in Gods liefde. Deze passende aanhaling van Judas 20 schijnt volgens mij te passen bij de bezorgdheid van onze Constituties 16.2: in gebed openen we onszelf voor de activiteit van de Heilige Geest – in ons midden verblijvend en in en onder ons werkend – om ons te veranderen in het beeld van Christus, ons in staat stellend om de rol relatie van de Zoon te bekleden en op een intieme manier met Abba te spreken. Bidden is altijd Trinitarisch gericht. Wanneer we bidden, herschept Gods Geest ons van eenvoudig onszelf zijn tot aangetrokken worden door God, tot het verkrijgen van de mentaliteit van de Dierbare Zoon. Liefde als geestelijke energie maakt ons tot die Dierbare Zoon, met de Liefde richtende tot de Bron en Doel van ons leven. Unus in uno ad unum.

Excessus mentis. Speciaal gedurende de 12e eeuw, de eeuw van de Cisterciënzers, werken deze professionele religieuze mannen van gebed een stimulerende en vruchtbare interpretatie uit van de verzen in de tweede brief van Paulus aan de Korinthiers (2 Kor. 5, 13) "Zijn wij buiten zinnen, dan is het voor God; zijn wij verstandig, dan is het voor u". Bidden in die zin is een gewijzigde staat van bewustzijn, iets meer dan de geest, meer dan een vermindering of gebrek aan menselijke betrokkenheid. Betrokken zijn op God maakt deze wijder en beïnvloedt de alledaagse manier van denken en redeneren. Dit is een gegeven innerlijke activiteit, gestimuleerd door het geloof dat werkzaam in ons is. Bidden is zo veel meer dan ons hart en geest tot God richten. Bidden heeft te maken met het reiken over de gewone reikwijdte en beperkende mogelijkheden. Er is een uitnodigende ruimte voor extase en zelfs bij gelegenheid verbijsterende vervoering.

Eros en agape. Ik heb altijd het gevoel gehad dat bidden geen taak is en niet een vervelend iets. Professioneel gebed voor religieuzen is gepassioneerd en erotisch. Paus Benedictus merkt op in zijn eerste encycliek, *Deus Caritas Est*, dat de positieve erotische dimensie zo essentieel is voor het christelijke leven. Bidden in de kracht van de heilige Geest kan dagen hebben van steeds weer hetzelfde en zelfs van diepe zwaarmoedigheid en wroeging. Maar in ons diepste is bidden begeistertend en bezielend met de dynamische en vasthoudende Gods liefde: de rechter en de linker hand van een zeer nabije Vader werkend in ons en temidden van ons, zoals Irenaeus verklaart, wanneer hij spreekt van de opdracht van de geïncardineerde Zoon en de beïnvloedende Geest van de Vader. Een deel van de vreugde van het gebed is haar eros. Augustinus stond er altijd op dat het verlangen (eros) essentieel is voor het gebed, in feite dat het bidden is. Zelfs wanneer je niet altijd bezig kunt zijn met het "opzeggen van gebeden", kun je altijd het verlangen ernaar cultiveren. Deze erotische dimensie van bidden heeft intieme en essentiële verbanden met de connectie van een gebedsleven en een leven van religieuze kuisheid. Waarschijnlijk heeft het moderne formele verband van celibaat en dienstbaarheid (apostolaat) iets gemist van de religieuze eros van een leven gewijd aan gebed.

Luisteren zonder ophouden naar het Woord van God. Toegewijd zijn aan gebed houdt in dat we zonder ophouden luisteren naar het Woord van God, luisteren naar God die tot ons spreekt, zich bekend maakt, ons raakt, ons vreugde schenkt, ons inzicht geeft, ons beïnvloedt en het zoet laat smaken. Aandacht geven aan schoonheid zo oud, zo nieuw was wat Augustinus schokte uit zijn afgestompte aversie tot bekering tot God. Zijn innerlijke aanleg verscherpend, zijn ziel zuiverend, zijn *capax dei*, waren een integraal deel van de ontwikkelende religieuze ervaring voor onze geestelijke vader. Onder de vijf "innerlijke vermogens" (uitge

werkt door Origenus), was het meest gewaardeerde innerlijk vermogen voor Augustinus (tesamen met de meeste Westerse theologen) het zien.

Voor Gregorius van Nyssea echter waren er twee andere paden om de "biddende aanleg" van de ziel te ontwikkelen. Naast geestelijk inzicht en contemplatief staren (zo gewaardeerd door de Platonisten), het vatten en de in de greep hebbend, het in beslag genomen worden door goddelijke dingen (gewaardeerd door de Stoicijnen), al dit leidde Gregorius tot een begrijpen van het bidden, totdat hij zelf een meer existentiële manier van religieus begrip ontwikkelde, gebruikmakend van een derde vermogen, dat van tussenmenselijke, relationele betrokkenheid. God is dus gezien of gevat minder als een voorwerp en meer als een persoon, een onderwerp, die relaties heeft en ons aanraakt en bekoort, en zelfs verleid en intrigeert (Jer. 20,7). Bidden is gewaar worden dat je bemind wordt, en hoewel aarzelend en te laat, lief hebben als een antwoord heeft. "Je hebt geroepen tot mij en je hebt het uitgeschreeuwd, en hebt mijn doofheid afgemat Je hebt aroma voortgebracht, en ik heb mijn adem ingehouden en ik hijg naar jou".

Dat ons gebed zich mag verdiepen en rijper worden. Toen ik een kind was, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind, bad ik als een kind. Toen ik een novice was in de Orde van het Heilig Kruis heb ik bidden aangenomen als een manier van leven. Ik dank God voor de tijd, studie en reflectie, voor de vorming in meditatie, voor begeleide contemplatie en de nu-en-dan voorkomende ervaringen van de mystieke unus spiritus, ingegeven door de Kruisheren religieuze manier van leven. Rijp worden in bidden is meer nederigmakend, genadig en overweldigend dan de presentatie van successen in het bidden op een opschepperige manier. Het is echter met een rijke waardering voor het charisma en de manier van leven die wij ontvangen hebben, dat we aanspraak kunnen maken op hoe bidden de trots is in ons dagelijkse leven, ons in staat stelt ons gebed te verdiepen en te laten rijpen. Het oude geestelijke classieke boek van de Kruisheren Vestis Nuptialis maakt een onderscheid tussen gedeeltes en programatische etappes van groei in het geestelijke leven. We mogen vandaag aan de dag meer skeptisch zijn over de gewaarborgde graden van vooruitgang, maar we blijven erkennen dat persoonlijke ervaring en levensgeschiedenis een kwalitatief verschil maken in het gebedsleven. Bidden kan rijpen.

Wij moeten hen helpen te bidden. "Heer, leer ons bidden"; dat was een welgemeend verzoek gericht aan Jesus door hen die in de toekomst zijn religieuze volgelingen zouden zijn. Hij deed zo. Hij leerde hen een gebed. Maar hij leerde hen ook dat bidden betekent relaties, betrokkenheid, geloven, een manier van waarnemen en dankbaarheid.

Johannes Paulus benadrukte dat wat hij graag wilde zien van de religieuzen in de Kerk van vandaag is dat zij huizen van communio en scholen van gebed zouden vormen. Iemand in de Kerk zou dat moeten doen. Waarom niet de religieuzen? Onze eigen Constituties staan er op dat wij concentreren om juist dat te doen. Ons Generaal Kapittel benadrukte opnieuw onze religieuze overtuiging om ons eigen gebed een canonieke getuigenis te maken, uitstijgend boven onze wereld en het een open school te maken om anderen te verwelkomen in deze communio van de Vader met al zijn zonen en dochters, in de heilige Geest van de Dierbare Zoon. Het is een bevoorrechte en speciale roeping die wij Kruisheren hebben gecultiveerd gedurende de 800 jaren dat we hebben geleefd en lief gehad. We geloven dat door het volharden in gebed wij apostolisch tegenwoordig zijn in onze wereld.

Wanneer ik aan het einde kom van een geloof-delen (sharing), dan ben ik me altijd bewust dat ik wat wroeging heb over de dingen die ik niet gezegd heb, accenten die ik niet gelegd heb, nadrukken die ik niet vermeld heb. Maar ik bid graag. Dat tenminste heb ik wel gezegd!

Translated by Cfr. Jim Remmerswaal OSC

